

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Με άφορμή τις εύλογες άνησυχίες πού έχει προκαλέσει σέ μεγάλη μερίδα τής κοινωνίας μας ή ύποχρεωτική έκδοση νέων ήλεκτρονικῶν ταυτοτήτων, έμείς, Ήγούμενοι καί Ήγούμενες Ίερῶν Μονῶν καί Ίερῶν Ησυχαστηρίων τής πατρίδος μας, ύστερα από έντονη προσευχή, λεπτομερή έρευνα καί θεολογικό προβληματισμό, προβαίνουμε στήν άκόλουθη Άνακοίνωση.

Ή Άνακοίνωση αὐτή άποτελεῖ όφειλόμενη άπάντηση στά έναγώνια έρωτήματα πού μᾶς άπευθύνουν οί άγωνιζόμενοι στόν κόσμο έν Χριστῶ άδελφοί μας. Καί, έπιπλέον, κρίνεται άναγκαία, καθώς ή Πολιτεία δέν ένημέρωσε έξαρχής καί έπαρκῶς τούς πολίτες γιά τό είδος, τό περιεχόμενο καί τίς δυνατότητες τῶν νέων ταυτοτήτων, ένῶ τά συστημικά μέσα ενημέρωσης συνεχίζουν νά εἰρωνεύονται, λοιδοροῦν καί γραφικοποιοῦν όσους τολμοῦν νά διατυπώσουν διαφορετική άποψη.

Ή νέα ήλεκτρονική ταυτότητα, όπως έχει έπίσημα σχεδιασθεῖ, δέν θά άποτελεῖ άπλῶς ένα άποδεικτικό έγγραφο ταυτοπροσωπίας, αλλά σύντομα θά λειτουργήσκει καί ὡς κάρτα ήλεκτρονικῶν ύπηρεσιῶν¹. Γι' αὐτό καί παρουσιάζεται ὡς ένα πολύτιμο χρηστικό μέσο, πού θά διευκολύνει τήν καθημερινότητα τοῦ πολίτη καί θά κάνει άποτελεσματικότερη τή λειτουργία τοῦ κράτους. Τό τίμημα, ὅμως, αὐτῶν τῶν πλεονεκτημάτων φαίνεται νά εἶναι πολύ άκριβό. Καθώς οί έξελίξεις στήν ψηφιακή τεχνολογία εἶναι ἱλιγγιώδεις καί τά κράτη προσανατολίζονται στόν καθολικό ψηφιακό μετασχηματισμό τους, θεμελιώδη δικαιώματα τοῦ πολίτη διακινδυνεύονται καί ὁ ἴδιος σταδιακά αὐτοπαγιδεύεται στά δεσμά ενός ψηφιακοῦ συστήματος. Ή νέου τύπου ταυτότητα άποτελεῖ ένα άκόμη βήμα, πού μπορεῖ νά τόν ὀδηγήσει σέ μιά πραγματικότητα έφιαλτική.

1. Παγκόσμια διακυβέρνηση

Ή άνάγκη ύπάρξεως ήλεκτρονικῶν ταυτοτήτων έντάσσεται στό γενικότερο πλαίσιο τής συντελούμενης παγκοσμιοποίησης, τήν όποία προωθοῦν τό διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, διάφοροι διεθνείς ὀργανισμοί καί ήγετικές ομάδες (Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμεῖο, Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, G-20 κ.ά.). Αὐτοί ὅλοι έπιβάλλουν τίς πολιτικές τους έπιλογές, άσκώντας τεράστιες πιέσεις στίς έθνικές κυβερνήσεις τῶν λαῶν, οί όποίες μέ τή σειρά τους έμφανίζονται άναγκαστικά ένδοτικές καί πειθήνιες άπέναντί τους.

Σύμφωνα, λοιπόν, μέ τούς σχεδιασμούς τής παγκόσμιας διακυβέρνησης καί άκολουθώντας τίς έξελίξεις τής Τέταρτης Βιομηχανικῆς Έπανάστασης (τεχνητή νοημοσύνη, ρομποτική, διαδίκτυο πραγμάτων κ.ά.), οί κοινωνίες μετακινοῦνται ὅλο καί περισσότερο άπό έναν φυσικό σέ έναν ψηφιακό κόσμο. Δημιουργεῖται, δηλαδή, μέ ταχύτατους ρυθμούς ένα διευρυμένο ψηφιακό σύστημα, πού άγκαλιάζει ὅλες τίς πτυχές τής ζωῆς τοῦ σύγχρονου ανθρώπου. Σέ μιά τέτοια

1. Βλ.: α) ΚΥΑ ύπ' αριθμ. 8200/0-297647/2018-ΦΕΚ 1476/Β/27-4-2018, στήν όποία αναφέρεται: “Στό ένσωματωμένο ήλεκτρονικό μέσο άποθήκευσης, άποθηκεύονται...καί τά στοιχεῖα πού άπαιτοῦνται γιά τίς Ύπηρεσίες Ήλεκτρονικῆς Διακυβέρνησης” (άρθρ. 3, παράγρ. 4). Ή ΚΥΑ αὐτή τροποποιήθηκε άπό τήν ΚΥΑ ύπ' αριθμ. 8200/0-109568/17-2-2023, στήν όποία ή ὡς άνω παράγραφος άντικαταστάθηκε ὡς έξής: “Στό ὡς άνω ήλεκτρονικό μέσο θά δύναται νά άποθηκευτοῦν τά στοιχεῖα πού άπαιτοῦνται γιά τίς Ύπηρεσίες Ήλεκτρονικῆς Διακυβέρνησης, εάν άποφασισθεῖ νά συμπεριληφθοῦν στό έν λόγω μέσο” (άρθρ. 1, παράγρ. 4).

β) <https://www.tanea.gr/2019/11/22/greece/nees-taytotites-ola-ta-stoixeia-mazi-enas-arithmos-kai-ena-yper-tsip/amp/>

ψηφιακή κοινωνία θά καταργηθούν τά μετρητά, θά κυκλοφορεῖ μόνο τό ψηφιακό χρήμα, καί οἱ πολίτες, γιά νά ἔχουν πρόσβαση σέ ὑπηρεσίες καί ἀγαθά, θά πρέπει νά διαθέτουν ἀπαραίτητα μιὰ ψηφιακή ταυτότητα/κάρτα καί ἕναν προσωπικό ἀριθμό.

2. Ὁ εὐρωπαϊκός Κανονισμός

Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση, πρὸς τό παρόν τουλάχιστον καί ἀπό ὅσα γνωρίζουμε, δέν ἔχει ἀπαιτήσει τήν ὑποχρεωτική ἔκδοση ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων γιά ὅλους τούς Εὐρωπαίους πολίτες, ὅπως ἰσχυρίζεται ἡ Κυβέρνηση. Ὁ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1157 τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου καί τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης καθιερώνει τή χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων ὡς ταξιδιωτικῶν ἐγγράφων, ἀλλά δέν ἐπιβάλλει τή χρήση τους στό ἐσωτερικό τῶν χωρῶν. Ὅπως ἀναφέρεται χαρακτηριστικά καί στόν ἐπίσημο ιστότοπο τῆς Ε.Ε., *“Ὁ Κανονισμός δέν ὑποχρεώνει τά κράτη μέλη νά ἐκδίδουν δελτία ταυτότητας. Ἐπιπλέον, τά κράτη μέλη θά συνεχίζουν νά ἀποφασίζουν ἐάν ἡ κατοχή δελτίου ταυτότητας εἶναι προαιρετική ἢ ὑποχρεωτική”*².

Παράλληλα, ὁ ἴδιος εὐρωπαϊκός Κανονισμός ἐπιτρέπει στά κράτη μέλη νά ἀποδέχονται ὡς μέσα ταυτοποίησης καί μὴ ταξιδιωτικά ἐγγραφα, ὅπως εἶναι ἡ ἄδεια ὁδήγησης (σημεῖο 12 τοῦ προοιμίου τοῦ Κανονισμοῦ).

Μέ βάση τά παραπάνω καί μέχρι σήμερα, σέ ἀρκετές χῶρες τῆς Ε.Ε. (π.χ. Γαλλία, Αὐστρία, Δανία, Φινλανδία) ἡ ἔκδοση ταυτότητας δέν εἶναι ὑποχρεωτική καί ἡ ταυτοποίηση πραγματοποιεῖται μέ ἄλλα κρατικά ἐγγραφα (π.χ. δίπλωμα ὁδήγησης, διαβατήριο)³. Τό ἴδιο ἰσχύει καί σέ ἄλλες προηγμένες χῶρες τοῦ κόσμου (π.χ. ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία, Καναδάς, Ἰαπωνία)⁴.

3. Ἐναλλακτικές ταυτότητες ἀσφαλείας

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ παλαιοῦ τύπου ταυτότητες, ὡς ἀπαρχαιωμένες καί πλαστογραφήσιμες, πρέπει νά ἀντικατασταθοῦν ἀπό ἄλλες ἀσφαλέστερες καί μὴ πλαστογραφήσιμες. Τέτοιες, ὅμως, θά μπορούσαν νά εἶναι ταυτότητες πού νά διαθέτουν προηγμένα καί ἰσχυρά χαρακτηριστικά ἀσφαλείας, παρόμοια μέ ἐκεῖνα τῶν διπλωμάτων ὁδήγησης καί τῶν εὐρωπαϊκῶν χαρτονομισμάτων (ἐκτύπωση σέ εἰδικό χαρτί μέσω ἐγχάραξης laser, σύνθετα γραμμοκοσμήματα, ἀσφαλιστικά πολύχρωμα δάπεδα κ.ἄ.). Ἐναλλακτικές ταυτότητες ἀσφαλείας θά μπορούσαν, ἐπίσης, νά εἶναι καί οἱ νέες πού προτείνονται, δίχως ὅμως τό ἐνσωματωμένο microchip καί τόν Προσωπικό Ἀριθμό. Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση, ὡστόσο, ἐπέλεξε τήν ἔκδοση τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων μορφότυπου ID-1, ἀποβλέποντας στόν καθολικό ψηφιακό μετασχηματισμό τοῦ κράτους καί ἐπιθυμώντας ἡ νέα ταυτότητα σύντομα νά λειτουργήσῃ καί ὡς κάρτα ψηφιακῶν ὑπηρεσιῶν.

4. Ἡλεκτρονική Ταυτότητα/Κάρτα καί Ἡλεκτρονικό Πορτοφόλι

Ἀπό τότε πού πρωτοεμφανίστηκε τό θέμα τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων (1986), ὁ λαός, διαβλέποντας τόν κίνδυνο φαλκίδευσης τῶν προσωπικῶν του ἐλευθεριῶν, ἀντέδρασε σθεναρά καί καθυστέρησε τέσσερις σχεδόν δεκαετίες τήν ἔκδοσή τους. Σήμερα, ὅμως, ἐξαιτίας τῶν μεθοδεύσεων τῆς Κυβέρνησης καί τοῦ ἐφησυχασμοῦ τῶν πολιτῶν, ἡ ἠλεκτρονική ταυτότητα εἶναι μιὰ πραγματικότητα.

Ἡ διαφοροποίησή της ἀπό τήν παλαιοῦ τύπου ταυτότητα ἐγκτεται α) στό ἐνσωματωμένο microchip τύπου RFID (ἠλεκτρονικό μέσο μέ δυνατότητα ἀσύρματης ἐπικοινωνίας, στό ὅποιο

2. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/movement-and-residence_el

3. https://en.m.wikipedia.org/wiki/Identity_document

4. Ὁ. π.

ἀποθηκεύονται τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα ταυτοποίησης), β) στή μηχανικά ἀναγνώσιμη ζώνη τῶν στοιχείων ταυτοποίησης, γ) στήν ψηφιακή ἀποθήκευση τῶν βιομετρικῶν δεδομένων (φωτογραφίας προσώπου καί δύο δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων) καί δ) στόν Προσωπικό Ἀριθμό, πού σύντομα πρόκειται νά προστεθεῖ.

Εἰδικότερα, ὁ Προσωπικός Ἀριθμός οὐσιαστικά ἀντικαθιστᾷ ὅλους τοὺς ἄλλους προσωπικούς ἀριθμούς (Ἀριθμό Δελτίου Ταυτότητας, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ κ.λπ.) καί συνοδεύει τόν κάθε πολίτη ἀπό τή γέννησή του μέχρι τόν θάνατο, χωρίς νά ἀλλάζει σέ περίπτωση ἀπώλειας τοῦ δελτίου. Δίνει, θά λέγαμε, ψηφιακή ὄντοτητα στόν πολίτη καί τόν ἀκολουθεῖ σέ ὅλες τίς δραστηριότητές του. Εἶναι ὁ ἀριθμός–κλειδί γιά τήν ἠλεκτρονική ἐπικοινωνία του μέ τό Δημόσιο καί, σύντομα, γιά κάθε ἄλλη συναλλαγή του μέ ἠλεκτρονικά συστήματα ἰδιωτικῶν φορέων. Δίχως Προσωπικό Ἀριθμό ὁ πολίτης εἶναι ἀνύπαρκτος γιά τήν ψηφιακή κοινωνία...

Χάρη στό microchip τῆς ταυτότητας καί τόν ἀναγραφόμενο σέ αὐτήν Προσωπικό Ἀριθμό, ὁ πολίτης ἀποκτᾷ τή δυνατότητα νά κάνει εὐρύτερη χρήση τῆς ἠλεκτρονικῆς διακυβέρνησης καί νά ἔχει εὐχερέστερη πρόσβαση στίς ψηφιακές ὑπηρεσίες καί τὰ ἀγαθὰ πού παρέχουν οἱ φορεῖς τοῦ δημόσιου τομέα (Ἐθνικό Σύστημα Ὑγείας, Δημόσια Οἰκονομική Ὑπηρεσία, Κτηματολόγιο κ.λπ.). Ἐπομένως, ἡ νέα ταυτότητα, ὅπως σύντομα θά ἐξελιχθεῖ, δέν θά εἶναι ἀπλῶς ἓνα δημόσιο ἔγγραφο ταυτοποίησης, ἀλλά θά εἶναι συγχρόνως καί κάρτα ἄσκησης δικαιωμάτων (στήν ὑγειονομική περίθαλψη, τήν κοινωνική πρόνοια, τήν ἀπασχόληση, τήν ἐκπαίδευση κ.ἄ.), ὅμοια ἀκριβῶς μέ τήν κάρτα πολίτη πού εἶχε σχεδιασθεῖ παλαιότερα καί πού δέν ὑλοποιήθηκε, ἐξαιτίας τῶν λαϊκῶν ἀντιδράσεων καί τῆς ἀκυρωτικῆς ἀπόφασης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλ. παρακάτω).

Σέ μιά ἀμέσως ἐπόμενη φάση, μέσω της εφαρμογῆς Gov.gr wallet, ἡ ταυτότητα/κάρτα, ὅπως ἐπίσης καί ἄλλες κάρτες, πιστοποιητικά καί διάφορα χρήσιμα προσωπικά ἔγγραφα, θά ενσωματωθῶν ψηφιακά στο ἐξυπνο κινητό/smartphone, πού ἔτσι θά ἀποτελεῖ το ηλεκτρονικό μας πορτοφόλι. Καί, ἐφόσον ολοφάνερα πλέον οἱ πολίτες ἐξωθούνται στην κατάργηση των μετρητῶν, στο ἐγγύς μέλλον ὅλες ἀνεξαιρέτως οἱ καθημερινές συναλλαγές τους στα καταστήματα, τις τράπεζες, τις δημόσιες καί ἰδιωτικές υπηρεσίες, θά πραγματοποιοῦνται υποχρεωτικά εἴτε μέσω της ταυτότητας/κάρτας εἴτε μέσω του κινητοῦ τηλεφώνου. Ἔτσι, ὁ πολίτης —ὀλόκληρη σχεδόν ἡ ζωή του!— θά βρίσκεται διαρκῶς σέ online σύνδεση μέ τό ψηφιακό σύστημα. Θά κάνει τὰ πάντα ψηφιακά, ἄνετα, γρήγορα καί ἀποτελεσματικά, καταθέτοντας, ὅμως, ἓνα πολύ-πολύ ἀκριβό τίμημα...

5. Χειρισμοί πού προκαλοῦν ἰσχυροῦς προβληματισμούς

Πρός τό παρόν, ὡστόσο, παραμένουν κάποια ἀναπάντητα ἐρωτήματα, πού ἐξαρχῆς δημιούργησαν ἔντονο σκεπτικισμό σέ πολλούς πολίτες καί συνάμα φανέρωσαν κακοπιστία καί δημοκρατικό ἔλλειμμα στους χειρισμούς τῆς Πολιτείας.

Α΄. Γιατί ἡ Κυβέρνηση, γιά ἓνα τόσο σημαντικό ζήτημα, δέν ἔλαβε ὑπόψη της τή λαϊκή βούληση; Τό 2010 καί τό 2015 πραγματοποιήθηκαν δημόσιες διαβουλεύσεις γιά τήν κάρτα πολίτη, καί ὁ λαός στή συντριπτική του πλειοψηφία (καί τίς δύο φορές τό ποσοστό ξεπερνοῦσε τό 90%) τοποθετήθηκε ἀρνητικά· γι' αὐτό καί ἡ Πολιτεία ἀναγκάστηκε νά ὑποχωρήσει. Τί ἄλλαξε ἀπό τότε; Γιατί δέν πραγματοποιήθηκε καί πάλι δημόσια διαβούλευση, ὅπως ἄλλωστε γίνεται συχνά γιά ἄλλα μικρότερης σημασίας θέματα; Γιατί, ἐπίσης, ἡ Κυβέρνηση δέν ὁμολογεῖ τήν προειλημμένη ἀπόφασή της νά ἐκδώσει ὄχι ἀπλῶς μιά νέα ταυτότητα, ἀλλά μιά κάρτα πολίτη; Ὑπῆρξε, πράγματι, ἔλλιπής ἐνημέρωση, ἀδιαφάνεια καί κρυψίνια. Ἀκούστηκαν μισές ἀλήθειες, δόθηκαν ἀντιφατικές πληροφορίες καί παραπλανητικές ἐξηγήσεις. Κραυγαλέο παράδειγμα

ἀποτελεῖ ἡ πρωθυπουργική διαβεβαίωση —24 μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἔκδοση τῶν πρώτων νέων δελτίων— ὅτι οἱ νέες ταυτότητες δὲν θὰ ἔχουν τσιπάκια⁵...

Β'. Μοναδικός καὶ ἀποκλειστικός σκοπός μιᾶς ταυτότητας εἶναι ἡ ἀσφαλῆς ταυτοποίηση τοῦ πολίτη· τίποτα περισσότερο. Καὶ πρέπει νὰ περιέχει μόνο τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ στοιχεῖα —ἀναγνώσιμα ἀπὸ τὸν κάτοχό της καὶ μὴ προσβάσιμα σὲ ἐξωτερικούς μηχανισμούς, πού μποροῦν νὰ τὰ ἐπεξεργαστοῦν καὶ νὰ τὰ ἀλλοιώσουν. Βασισμένο στὴν αὐτονόητη αὐτὴ ἀλήθεια, τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, μὲ ἀπόφασή του (2388/2019, Δ' Τμῆμα), ἀπαγόρευσε στοὺς κρατοὺς νὰ μετατρέψουν τὴν ταυτότητα καὶ σὲ κάρτα δικαιωμάτων. Δὲν εἶναι νόμιμο, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση, νὰ ἀποθηκεύονται στοὺς microchip τῶν νέων ταυτοτήτων στοιχεῖα πού “δὲν εἶναι κρίσιμα γιὰ τὴν ἀπόδειξη τῆς ταυτότητας τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν”. Γι' αὐτὸ, “δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν τὰ προβλεπόμενα δελτία ταυτότητας ‘κάρτα δικαιώματος’”.

Ἡ Κυβέρνηση, ὡστόσο, δὲν φαίνεται νὰ δείχνει σεβασμὸ στὴν ἀπόφαση τοῦ Ἀνώτατου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῆς χώρας. Μὲ μεταγενέστερη (17-2-2023) κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφαση (βλ. ὑποσημείωση 1) φανέρωσε καθαρὰ τὴν πρόθεσή της νὰ νομιμοποιήσει στοὺς ἐγγύς μέλλον τὴν ἀποθήκευση καὶ ἄλλων στοιχείων (ἄγνωστο ποιῶν) στὶς νέες ταυτότητες, προκειμένου αὐτὲς νὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡς κάρτες συναλλαγῆς μὲ τίς ὑπηρεσίες ἠλεκτρονικῆς διακυβέρνησης. Θὰ μποροῦσε ἡ Κυβέρνηση, σεβόμενη τὴν ἐλεύθερη βούληση τῶν πολιτῶν, νὰ καθιερώσει μιὰ προαιρετικὴ κάρτα δικαιωμάτων, ξεχωριστὴ καὶ ἀπόλυτα διακριτὴ ἀπὸ τὸ δελτίο ταυτότητας, ἀποφεύγοντας συνάμα τὴν ἐπιβολὴ ἄμεσων ἢ ἔμμεσων “ποινῶν” σὲ ὅσους ἐπέλεξαν νὰ μὴν τὴν προμηθευθοῦν.

Γ'. Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ 2000 ἀπαλείφθηκε ἀπὸ τὰ δελτία ταυτότητας τὸ δακτυλικὸ ἀποτύπωμα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 510/17/15-05-2000 γνωμοδότηση τῆς Ἀρχῆς Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὸ δακτυλικὸ ἀποτύπωμα (“σήμανση”) προσβάλλει τὴν προστατευόμενη ἀπὸ τὸ Σύνταγμα ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, ἀφοῦ τοῦ ἀποδίδεται ἐν δυνάμει ἡ ὑποψία ἐγκληματικῆς δραστηριότητος (“σεσημασμένος”). Τώρα πού τὸ ἀποτύπωμα ἐπανέρχεται —ψηφιακά, μάλιστα, καὶ εἰς διπλοῦν— γιατί ἡ συγκεκριμένη δημόσια Ἀρχὴ σιωπᾷ; Θεωρεῖ ὅτι δὲν χρειάζεται πλέον προστασία ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου;

6. Ἡλεκτρονικὴ σκλαβιά

Κάθε ἄνθρωπος πού διατηρεῖ ἀκόμη τὴν κριτικὴ του σκέψη δὲν δυσκολεύεται νὰ διαπιστώσει ὅτι στὸν βωμὸ τῶν διευκολύνσεων πού παρέχει ἡ χρῆση τῆς νέας ταυτότητας καὶ ἡ γενικότερη λειτουργία τῆς ἠλεκτρονικῆς διακυβέρνησης, θυσιάζεται σταδιακὰ ἓνα μέρος τῶν προσωπικῶν του ἐλευθεριῶν καὶ ὁ ἴδιος ὀδηγεῖται σὲ μιὰ ιδιότυπη ψηφιακὴ αἰχμαλωσία.

α) Φακέλωμα καὶ ἀπώλεια τῆς ιδιωτικότητας

Εἶναι γνωστὸ πὼς κάθε φορὰ πού κάποιος δραστηριοποιεῖται στὸν κυβερνοχώρο μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο (κινητὸ τηλέφωνο, ἐφαρμογὲς διαδικτύου, ἠλεκτρονικὲς συναλλαγές κ.λπ.) ἀφήνει ἓνα ἠλεκτρονικὸ ἴχνος, τὸ ὁποῖο ἀποτυπώνει μιὰ συγκεκριμένη πτυχή τῆς προσωπικῆς του ζωῆς (προσωπικὸ δεδομένο). Τὸ ἴχνος αὐτὸ καταγράφεται ὡς πληροφορία στοὺς ἠλεκτρονικοὺς ἀρχεῖο (βάση δεδομένων) τοῦ φορέα, τοῦ ὁποίου τίς ὑπηρεσίες χρησιμοποίησε ὁ πολίτης. Συνδυαζόμενα αὐτὰ τὰ ἴχνη, ἀποκαλύπτουν συμπεριφορὰς του, προτιμήσεις, καθημερινές ἢ ἔκτακτες δραστηριότητες κ.ἄ. Μὲ τὴν προωθούμενη ἀναγκαστικὴ καὶ εὐρεία χρῆση τῆς νέας ταυτότητας/κάρτας ὁ πολίτης θὰ τροφοδοτεῖ καθημερινὰ διάφορες βάσεις δεδομένων μὲ χιλιάδες στοιχεῖα τῆς ιδιωτικῆς καὶ δημόσιας ζωῆς του. Καθὼς, ὅμως, στὰ πλαίσια τῆς ἠλεκτρονικῆς

5. <https://www.naftemporiki.gr/politics/1509080/k-mitsotakis-oi-nees-taytotites-den-echoyn-oyte-tsipakia-oyte-kameres-na-mi-ginontai-oi-polites-thymata-empaigmoy/>

διακυβέρνησης οι διάσπαρτες αυτές βάσεις σταδιακά διασυνδέονται και ένοποιούνται, προκύπτει μιά τεράστια νοητή “δεξαμενή”, ή όποια περιέχει συγκεντρωτικά έναν γιγάντιο όγκο πληροφοριών πού άφορούν τόν κάθε πολίτη. Από αυτήν τήν τεράστια “δεξαμενή” δεδομένων ύπάρχει ή δυνατότητα, μέ τή βοήθεια τού Προσωπικού Άριθμού, νά άνασύρεται όποιαδήποτε στιγμή ό ψηφιακός φάκελός του μέ τό σύνολο τών προσωπικών του στοιχείων.

Πρόκειται, λοιπόν, γιά ένα τέλειο ήλεκτρονικό φακέλωμα, πού θά ένημερώνεται συνεχώς, αυτόματα και άμεσα —έφόσον στόν νέο ψηφιακό κόσμο τά πάντα θά γίνονται ψηφιακά— γιά όλες τίς δραστηριότητές μας (τί άγορές έκανα, πότε άρρώστησα και τί φάρμακα πήρα, πού έκανα διακοπές και πόσα χρήματα ξόδεψα, ποιές ιστοσελίδες παρακολουθώ στό διαδίκτυο, τί βιβλία διαβάζω, σέ ποιά κομματική όργάνωση συμμετέχω, αν εκκλησιάζομαι, αν συχνάζω σέ νυκτερινά κέντρα διασκέδασης κ.λπ.). Η νέα ταυτότητα/κάρτα, λοιπόν, θά μπορεί νά άποτυπώσει ψηφιακά όλόκληρη τήν ύπαρξή μας και νά δημιουργήσει μέ πιστότητα τό προσωπικό μας προφίλ (κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, θρησκευτικό, πολιτιστικό κ.λπ.).

Η συστηματική αυτή παρακολούθηση τού πολίτη, ή διείσδυση στή βαθύτερη προσωπική του ζωή και ή καταγραφή όλων τών δραστηριοτήτων του συντελούν στόν πλήρη έλεγχο του και προσβάλλουν βάνουσα τίς συνταγματικά κατοχυρωμένες άτομικές έλευθερίες του και τό δικαίωμα στήν ιδιωτικότητα. Τελικά, παραβιάζεται ή ανθρώπινη άξιοπρέπεια, τής όποιας ό σεβασμός και ή προστασία πρέπει νά άποτελεϊ, σύμφωνα μέ τό άρθρο 2 τού Συντάγματος, πρωταρχική προτεραιότητα τής Πολιτείας.

Βέβαια, στόν βαθμό πού χρησιμοποιούμε τό τηλέφωνο, τά κοινωνικά μέσα δικτύωσης και τίς ποικίλες ψηφιακές έφαρμογές, εκθέτουμε οικειοθελώς τήν ιδιωτικότητά μας και προσωπικά μας δεδομένα. Αυτό, όμως, άποτελεϊ προσωπική έπιλογή, τήν όποια ανά πάσα στιγμή μπορούμε νά περιορίσουμε ή και νά άναστειλούμε. Αντίθετα, ή ταυτότητα άποτελεϊ ένα ύποχρεωτικό κρατικό έγγραφο, πού μās συνοδεύει σέ όλη μας τή ζωή. Έπιπλέον, στήν πρώτη περίπτωση ή παραβίαση τών προσωπικών μας δεδομένων άποτελεϊ παράνομη πράξη, ενώ στή δεύτερη τό κράτος νομιμοποιείται γιά τήν εκτέλεση τής ίδιας πράξης, άφοϋ έχει φροντίσει προηγουμένως νά ύφαρπάξει τή συναίνεσή μας...

β) Η τύχη τών προσωπικών δεδομένων

Μέ τόν τρόπο πού θά λειτουργεί στό άμεσο μέλλον ή νέα ταυτότητα, ό πολίτης παραδίδει πλέον όλα τά ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα στό ψηφιακό κράτος, και είναι σαν νά παραδίδει όλόκληρη τή ζωή του... Καί δέν τά παραδίδει μόνο στό δικό του κράτος, άφοϋ, σύμφωνα μέ τόν ευρωπαϊκό Κανονισμό 2019/1157, οι νέες ταυτότητες εξασφαλίζουν “διαλειτουργικότητα σέ παγκόσμιο επίπεδο” και τή διαχείριση τών δεδομένων του μπορεί νά αναλάβει και “έξωτερικός πάροχος”, δηλαδή κάποια πολυεθνική εταιρεία.

Όμιγλῶδες, πράγματι, τό τοπίο τών προσωπικών δεδομένων... Σέ ποιόν, τελικά, ανήκουν; Άποθηκεύονται σέ βάσεις δεδομένων μόνο εντός τής έλληνικής επικράτειας ή και σέ χώρες τού έξωτερικού; Ποιοί έχουν τή μεγαλύτερη δυνατότητα πρόσβασης σ' αυτές; Οι κρατικοί υπάλληλοι ή οι ιδιώτες τεχνικοί, πού έλέγχουν, αναβαθμίζουν και συντηρούν τό πληροφοριακό σύστημα τών νέων ταυτοτήτων; Πώς γίνεται ή διαχείριση τών προσωπικών μας στοιχείων; Ποιές μεταβολές καταγράφονται και πώς θά μπορούσε ό πολίτης νά ενημερώνεται γι' αυτές; Πώς, τέλος, τά προσωπικά στοιχεία εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων φτάνουν στους λεγόμενους μεσίτες δεδομένων (data brokers), πού πλουτίζουν από τήν εκμετάλλευσή τους; Καί πώς αυτά γνωστοποιούνται σέ τεχνολογικούς κολοσσούς και μεγάλες έμπορικές εταιρείες, πού έπίσης θησαυρίζουν, διερμηνεύοντας τή συμπεριφορά τών καταναλωτών, προβλέποντας τίς κινήσεις τους ή και χειραγωγώντας τους άκόμη; (“Έχει λεχθεί ότι στίς μέρες μας τό πολυτιμότερο πράγμα στόν κόσμο δέν είναι τό πετρέλαιο ή ό χρυσός, αλλά τά δεδομένα). Έχουν, άραγε, οι κυβερνήσεις

των κρατών τή δυνατότητα καί τή βούληση νά ἐλέγξουν τό ἐκτεταμένο παραεμπόριο προσωπικῶν δεδομένων ἢ νά τιθασεύσουν τή δύναμη τῆς ψηφιακῆς πληροφορίας γιά τό καλό τῆς ἀνθρωπότητας ;

Σύμφωνα μέ τόν Χάρτη Θεμελιωδῶν Δικαιωμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης (ἄρθρο 8), “Κάθε πρόσωπο ἔχει δικαίωμα στήν προστασία τῶν δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρα πού τό ἀφοροῦν. Ἡ ἐπεξεργασία αὐτῶν τῶν δεδομένων πρέπει νά γίνεται νομίμως, γιά καθορισμένους σκοπούς καί μέ βάση τή συγκατάθεση τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ γιά ἄλλους θεμιτούς λόγους πού προβλέπονται ἀπό τόν νόμο. Κάθε πρόσωπο ἔχει δικαίωμα νά ἔχει πρόσβαση στά συλλεγμένα δεδομένα πού τό ἀφοροῦν καί νά ἐπιτυγχάνει τή διόρθωσή τους”. Σύμφωνα, ἐπίσης, μέ τόν Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐνσωματωθεῖ καί στήν ἑλληνική νομοθεσία μέ τόν νόμο 4624/2019, κάθε πολίτης ἔχει δικαίωμα νά γνωρίζει ποιά δεδομένα του ὑφίστανται ἐπεξεργασία, ποιός καί γιά ποιόν σκοπό τά ἐπεξεργάζεται καί σέ ποιούς παραλήπτες, τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀποστέλλονται. Ἐπίσης, ἔχει δικαίωμα πρόσβασης στά δεδομένα του, δικαίωμα διόρθωσης ἢ διαγραφῆς τους, δικαίωμα περιορισμοῦ τῆς ἐπεξεργασίας τους ἢ ἐναντίωσης στήν ἐπεξεργασία τους κ.ἄ. (ἄρθρα 12-21). Ὅλα αὐτά τά δικαιώματα, ὅμως, διατυπώνονται μέ ἀρκετές ἀσάφειες καί εἶναι δυνατόν νά παρακαμφθοῦν μέ διαφορούμενες ἐρμηνεῖες καί νομικίστικες μεθοδεύσεις. Οὐσιαστικά, ἡ δίκαιη καί διαφανῆς ἐπεξεργασία τῶν δεδομένων δέν διασφαλίζεται ἐπαρκῶς καί ὁ πολίτης παραμένει διαρκῶς ἀπροστάτευτος, ἀγνοώντας πληροφορίες πού τόν ἀφοροῦν ἄμεσα.

Ἄς σημειωθεῖ, τέλος, ὅτι σύμφωνα μέ τόν ἀναφερθέντα νόμο (ἄρθρο 38), ἡ οποιαδήποτε παραβίαση τοῦ ἀπορρήτου, τῆς διαθεσιμότητας καί τῆς ἀκεραιότητας τῶν προσωπικῶν δεδομένων θεωρεῖται κακούργημα καί ἐπισύρει αὐστηρές ποινικές κυρώσεις. Ὡστόσο, εἶναι ἀμφίβολο ἂν ἡ παραβίαση αὐτή διώκεται ποινικά ἢ παραμένει ἀτιμώρητη, ὅταν διαπράττεται γιά λόγους προσχηματικούς ἀπό τούς ἐμπλεκόμενους δημόσιους ἢ ἰδιωτικούς φορεῖς.

γ) Ἡ (ἀν)ασφάλεια τῆς ταυτότητας

Ὅσον ἀφορᾷ, τέλος, τήν ἀσφάλεια τῆς ἠλεκτρονικῆς ταυτότητας αὐτή ἀποτελεῖ ἕναν μῦθο. Ὅλοι γνωρίζουν καλά ὅτι στόν ψηφιακό κόσμο τίποτα δέν εἶναι ἀπολύτως ἀσφαλές. Καί εἶναι πράγματι λυπηρό τό γεγονός ὅτι, ἐνῶ ὑπάρχει ἔντονος διεθνῆς προβληματισμός γιά τήν ἀνασφάλεια τῶν ἠλεκτρονικῶν συστημάτων, ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση μιλάει μόνο γιά τήν “ἀσφάλεια” καί ὅλα τά ἄλλα πλεονεκτήματα τῆς νέας ταυτότητας.

Βέβαια, ἡ ταυτότητα αὐτή καθεαυτήν, τό ὄρατό της τμήμα, δέν πλαστογραφεῖται· τά ἀποθηκευμένα στοιχεῖα της, ὅμως, μποροῦν νά ὑποκλαποῦν —ἀρκεῖ νά περάσει κανεῖς δίπλα ἀπό ἕναν χάκερ, πού διαθέτει ἐξοπλισμό ἀνάγνωσης καί ἐργαλεῖα ἀποκρυπτογράφησης (“κλοπή ταυτότητας”). Γι’ αὐτό, ἄλλωστε, εἶναι εὐρέως διαδεδομένες στίς μέρες μας καί οἱ θῆκες rfid safe, πού προστατεύουν τίς διάφορες κάρτες (πιστωτικές, συναλλαγῶν κ.ἄ.) ἀπό ἐπίδοξους χάκερς. Στήν περίπτωση “κλοπῆς ταυτότητας” ὁ δράστης μπορεῖ νά ἀποκομίσει ἀρκετά ὀφέλη εἰς βάρος τοῦ θύματος, ἐνῶ τό θύμα μπορεῖ νά ὑποστῆ δυσμενεῖς συνέπειες γιά ἐνδεχόμενες παράνομες πράξεις τοῦ δράστη. Ἐπιπλέον, στίς ἐπόμενες ἀναβαθμισμένες ταυτότητες, πού ἔχουν ἤδη προαναγγελθεῖ, θά περιέχεται καί δεύτερο microchip τύπου NFC, στό ὁποῖο θά μπορεῖ κάποιος κακόβουλος ψηφιακός εἰσβολέας νά διαβάσει καί νά γράψει ἢ νά διαγράψει στοιχεῖα, δίχως νά τά γνωρίζει ὁ κάτοχός της. Δηλαδή ὁ πολίτης, ἐνῶ τώρα γνωρίζει ὅτι ἔχει μιᾶ φανερά σταθερή ταυτότητα, μέ τή νέα ἠλεκτρονική θά βρίσκεται σέ μιᾶ διαρκή ἀνασφάλεια γιά τό μεταβαλλόμενο περιεχόμενό της.

Παρόμοια καί τά εὐαίσθητα προσωπικά στοιχεῖα πού βρίσκονται στίς βάσεις δεδομένων, εἶναι δυνατόν νά διαρρεύσουν σκόπιμα ἀπό τούς ἴδιους τούς διαχειριστές τους ἢ μπορεῖ, ὕστερα ἀπό μιᾶ ἐνδεχόμενη κυβερνοεπίθεση, νά βρεθοῦν στά χέρια κακόβουλων ἀνθρώπων καί αὐτοί νά

τά χρησιμοποιήσουν ποικιλοτρόπως (π.χ. νά τά πουλήσουν ή νά τά αλλοιώσουν, γιά νά καταστήσουν έκβιάσιμο ἕναν ἐπάνυμο ή ἕναν φιλήσυχο καί ἀνύποπτο πολίτη). Μέχρι σήμερα ἔχουν καταγραφεῖ διεθνῶς ἑκατοντάδες χιλιάδες κυβερνοεπιθέσεις, διαρροές καί παραχαράξεις καί στά πλέον ὑψηλῆς ἀσφαλείας ψηφιακά συστήματα τοῦ κόσμου.

Εἶναι χαρακτηριστικό τό παράδειγμα τῆς Ἑσθονίας, ἡ ὁποία ὡς χώρα θεωρεῖται ὑπόδειγμα στόν τομέα τῶν ψηφιακῶν ἐφαρμογῶν. Τό 2017 οἱ ἠλεκτρονικές ταυτότητες 760.000 Ἑσθονῶν πολιτῶν ἀπενεργοποιήθηκαν, ὕστερα ἀπό κενό ἀσφαλείας πού ἐντοπίστηκε στό ἐνσωματωμένο microchip τους⁶. Αὐτό σημαίνει ὅτι τό κράτος προσωρινά κατέρρευσε καί τό ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας δέν εἶχε πρόσβαση σέ ὑπηρεσίες καί ἀγαθά. Γιά τόν λόγο αὐτό, ἡ Ἑσθονική Κυβέρνηση μῆνυσε τήν κατασκευάστρια ἐταιρεία Gemalto, ζητώντας ὡς ἀποζημίωση 152 ἑκατομμύρια εὐρώ⁷.

Παρόμοιο ἐλάττωμα ἀσφαλείας παρουσιάστηκε καί στό microchip τῶν 60 ἑκατομμυρίων ἔξυπνων ταυτοτήτων/καρτῶν τῆς Ἰσπανίας τό 2018, δημιουργώντας μιά χαοτική κατάσταση σέ ὅλη τή χώρα⁸.

Τέλος, τό καλοκαίρι τοῦ 2023 στήν ψηφιακά προηγμένη κοινωνία τῆς Ἰαπωνίας, μέσω τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων/καρτῶν, καταγράφηκαν χιλιάδες περιστατικά διαρροῆς προσωπικῶν δεδομένων καί διαφόρων ἄλλων σφαλμάτων ἐγγραφῆς (π.χ. λανθασμένη ἀντιστοίχιση ἰατρικῶν φακέλων καί τραπεζικῶν λογαριασμῶν γιά τή λήψη κρατικῶν ἐπιδομάτων). Τό γεγονός αὐτό προκάλεσε τεράστιες ἀντιδράσεις καί ἔντονο σκεπτικισμό γιά τήν ἀσφάλεια τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων/καρτῶν τῆς χώρας⁹.

δ) Ψηφιακός ὀλοκληρωτισμός

Καθώς στίς δυτικές κοινωνίες οἱ ἐθνικές κυβερνήσεις διολισθαίνουν συνεχῶς στήν περιστολή τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν, καί καθώς ἡ πολιτική ὀρθότητα, φορώντας τόν μανδύα μιᾶς θολῆς προοδευτικότητας, νομιμοποιεῖ ἀπολυταρχικές μεθόδους καί ἀντιδημοκρατικές συμπεριφορές, οἱ πολίτες μέ στοιχειώδη πολιτική ἐγρήγορη ἀγωνιοῦν γιά τό ἄμεσο μέλλον. Ἡ κατάχρηση τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ψηφιακῆς τεχνολογίας μπορεῖ νά γίνει στά χέρια μιᾶς ἀλαζονικῆς ἐξουσίας ὄργανο ἀσφυκτικοῦ ἐλέγχου τῶν ἀνθρώπων. Δημιουργοῦνται ἀπεριόριστες δυνατότητες παρακολούθησης, μαζικῆς χειραγώγησης καί καταστολῆς τῶν πολιτῶν ἀπό τόν τεράστιο ὄγκο πληροφοριῶν, πού συλλέγονται μέσω τῶν ἔξυπνων ταυτοτήτων/καρτῶν καί τοῦ ἠλεκτρονικοῦ πορτοφολιοῦ, καί μέσω, ἐπίσης, τῶν καμερῶν προηγμένης τεχνολογίας, πού τοποθετοῦνται μέ αὐξανόμενους ρυθμούς στίς μεγαλουπόλεις —ἀνακοινώθηκε μόλις πρόσφατα ὅτι, γιά λόγους ἀσφαλείας, θά τοποθετηθοῦν 750 νέες κάμερες καί στήν Ἀθήνα. Πράγματι, ὅλα αὐτά δέν φαντάζουν πολύ μακρινά οὔτε ἀπλῶς παραπέμπουν θεωρητικά στόν “Μεγάλο Ἀδελφό” τοῦ George Orwell. Ἦδη καί στήν πατρίδα μας δέν εἶναι λίγες οἱ φορές πού οἱ πολίτες ἔχουν ἔρθει ἀντιμέτωποι μέ αὐταρχικές καί ὀλοκληρωτικές συμπεριφορές τῆς ἐξουσίας (παρακολουθήσεις καί σκάνδαλα ὑποκλοπῶν, ἀπαγορεύσεις καί περιορισμοί τῆς θείας Λατρίας κ.ἄ.).

Εἶναι ἐντυπωσιακό ὅτι τό Παγκόσμιο Οἰκονομικό Φόρουμ, διεθνῆς ὀργανισμός πού πρωτοστατεῖ στήν προώθηση τῆς παγκοσμιοποίησης, δέν διστάζει νά ἐπισημάνει τά ἐξῆς σχετικά: “Σέ περιπτώσεις πού συλλέγονται εὐαίσθητα δεδομένα ὑπάρχουν κίνδυνοι περιθωριοποίησης καί

6. <https://el.globalvoices.org/2017/12/44547/amp>

7. <https://www.reuters.com/article/estonia-gemalto/estonia-sues-gemalto-for-152-mln-euros-over-id-card-flaws-idUSL8N1WD5JZ>

8. <https://www.aftodioikisi.gr/diethni/asfalia-ilektronikon-taftotiton-chaos-stin-ispantia-ta-elattomata-tou-tsip/>

9. <https://english.kyodonews.net/news/2023/08/c71f87aebf48-japan-pm-calls-for-review-of-all-my-number-card-data-by-end-of-nov.html>

καταπίεσης, με την ηλεκτρονική ταυτότητα να χρησιμοποιείται για τη διευκόλυνση του έντοπισμού, της παρακολούθησης και της δίωξης ατόμων ή ομάδων” (Έκθεση Insight, Ιούνιος 2023)¹⁰.

Ένα εφιαλτικό παράδειγμα ψηφιακού ολοκληρωτισμού αποτελεί το σύστημα αυστηρής επιτήρησης και κοινωνικής αξιολόγησης που λειτουργεί πιλοτικά σήμερα στην Κίνα¹¹. Στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας οι Κινέζοι πολίτες παρακολουθούνται διαρκώς από προηγμένες κάμερες αναγνώρισης προσώπου. Όλες οι καθημερινές δραστηριότητές τους, μέσω των πληροφοριών που παρέχουν οι έξυπνες ψηφιακές κάρτες, καταγράφονται λεπτομερειακά και αξιολογούνται με συγκεκριμένους δείκτες, που ανάλογα τούς προσθέτουν ή τούς αφαιρούν κοινωνικά δικαιώματα. Αν ο πολίτης συμμορφώνεται με τούς κανόνες που έχει επιβάλει το κράτος, βαθμολογείται με βαθμό “καλής συμπεριφοράς”, αποκτά προνόμια και έχει εύκολη πρόσβαση στα κοινωνικά αγαθά (έργασία, αγορές, ψυχαγωγία, ταξίδια κ.λπ.). Αν, όμως, αντιτίθεται στα καθιερωμένα από την εξουσία πρότυπα (π.χ. αγοράζει οινοπνευματώδη ποτά ή τσιγάρα, κρίνει το Κόμμα, οδηγεί με μη φιλικό προς το περιβάλλον αυτοκίνητο, συμμετέχει σε “παράνομες” διαμαρτυρίες, διαδίδει “φήμες” στο διαδίκτυο κ.λπ.), συγκεντρώνει χαμηλή βαθμολογία, θεωρείται κακός πολίτης, το όνομά του αναγράφεται σε μαύρες λίστες και αυτόματα το σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του επιβάλλει περιορισμούς (στή δανειοδότηση, στην επιχειρηματική του δραστηριότητα, στην εκπαίδευση των παιδιών του κ.λπ.).

7. Διεθνείς αντιδράσεις

Στην Ευρώπη —και όχι μόνο— μεμονωμένοι επιστήμονες, διάφορες κοινότητες και ομάδες πολιτών εκφράζουν κατά καιρούς τούς έντονους προβληματισμούς τους τόσο για την υποχρεωτικότητα των ψηφιακών ταυτοτήτων όσο και για την κατάργηση των μετρητών χρημάτων, τά οποία, όπως εύστοχα παρατηρεί Γερμανός οικονομολόγος, “μας εξασφαλίζουν τά τελευταία ψήγματα έλευθερίας και ιδιωτικότητας που μας έχουν απομείνει”¹². Αναφέρουμε, λοιπόν, ένδεικτικά:

Τόν Φεβρουάριο του 2023 τριάντα έννεα σημαντικοί φορείς, ειδικοί επιστήμονες και ακαδημαϊκοί, που δραστηριοποιούνται στην Ε.Ε., κατέθεσαν επιστολή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην οποία υποστήριζαν ότι “τά συστήματα ψηφιακής ταυτοποίησης εγείρουν σοβαρές ανησυχίες για τά θεμελιώδη δικαιώματα σε όλο τόν κόσμο” και με την οποία, επίσης, απαιτούσαν να διασφαλιστούν ή ιδιωτικότητα και όλες οι ατομικές έλευθερίες¹³.

Στή Μεγάλη Βρετανία, τό 2011 και πρίν την έξοδο της χώρας από την Ε.Ε., ή Κυβέρνηση του David Cameron απέρριψε τίς ηλεκτρονικές ταυτότητες, που είχαν νομοθετηθεί από τό 2006¹⁴. Μεσολάβησαν πέντε χρόνια έντονων διαμαρτυριών από όλο τό φάσμα της βρετανικής κοινωνίας (πολιτικοί, ακαδημαϊκοί, ειδικοί επιστήμονες, οργανώσεις, ακτιβιστές κ.ά.) μέ ποικίλες παρεμβάσεις, συλλογές χιλιάδων υπογραφών κ.λπ. Οί ανησυχίες όλων επικεντρώνονταν στην τύχη των προσωπικών τους δεδομένων, στό ηλεκτρονικό φακέλωμα και στό τεράστιο κόστος που απαιτούσε ή καθιέρωση των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων. Αξίζει να σημειωθεί πώς στην περίοδο των πέντε περίπου χρόνων μόνο 15.000 Βρετανοί έσπευσαν να παραλάβουν τίς νέες ταυτότητες¹⁵. Μέ την κατάργησή τους, ό τότε αντιπρόεδρος της χώρας Nick Clegg δήλωσε πανηγυρικά: “Αυτή ή Κυβέρνηση κατήργησε τό πανάκριβο και αδιάκριτα προσβλητικό πρόγραμμα των ηλεκτρονικών

10. https://www3.weforum.org/docs/WEF_Reimagining_Digital_ID_2023.pdf

11. <https://www.youtube.com/watch?v=5u4qN5IYXrM>

12. Norbert Häring, *Η κατάργηση των μετρητών και οι συνέπειές της—οδεύοντας προς τον ολοκληρωτικό έλεγχο*, Αθήνα 2016, εκδ. Λιβάνη.

13. <https://www.902.gr/eidisi/arthra/340446/me-aformi-tis-nees-taytotites-apoprosanatolismos-kai-klimakosi-tis-katastolis>

14. https://en.wikipedia.org/wiki/Identity_Cards_Act_2006

15. Ό. π.

ταυτοτήτων, κατέστρεψε όριστικά τις βάσεις δεδομένων ταυτοτήτων, άποκαθιστώντας έτσι τις πολιτικές έλευθερίες τών πολιτών”¹⁶.

Στήν Έλβετία τό 2021, ύστερα από δημοψήφισμα, οι πολίτες μέ πλειοψηφία 64,4% απέρριψαν τή διασύνδεση τής ταυτότητας μέ τήν ήλεκτρονική διακυβέρνηση και τή χρήση της ως κάρτας άσκησης δικαιωμάτων, έστιάζοντας τις αντιδράσεις τους στους κινδύνους πού έγκυμονούσε για τις άτομικές έλευθερίες ή δυνατότητα πρόσβασης ιδιωτικών εταιρειών στις βάσεις δεδομένων¹⁷.

Τόν Ιούνιο του 2023, μέ άφορμή τήν έπικείμενη θεσμοθέτηση του ψηφιακού πορτοφολιού, 24 κοινωνικοί και έπιστημονικοί φορείς (ανάμεσά τους και ή έλληνική μή κερδοσκοπική οργάνωση Homo Digitalis), πού εξειδικεύονται σέ ζητήματα ψηφιακών τεχνολογιών, ιδιωτικότητας και προστασίας προσωπικών δεδομένων, απέστειλαν στήν Ε.Ε. έπιστολή, εκφράζοντας τις σοβαρές ανησυχίες τους για τή συρρίκνωση τών δικαιωμάτων τών πολιτών, τήν ύπνόμευση τής ιδιωτικότητας και τή δημιουργία ενός οργουελικού μοντέλου αδιάλειπτης παρακολούθησης¹⁸.

Τέλος, έπιστήμονες διεθνούς κύρους και άκαδημαϊκοί διδάσκαλοι διαφόρων ειδικοτήτων, μέ ποικίλες παρεμβάσεις τους, εκφράζουν τις διαφωνίες τους για τις ήλεκτρονικές ταυτότητες. Αναφέρουμε ένδεικτικά τόν Miko Hyrrohen, ειδικό σέ θέματα άσφαλείας ψηφιακών συστημάτων από τή Φινλανδία, ό όποιος στις διάφορες όμιλίες του και δημοσιεύσεις έπαναλαμβάνει συχνά τά εξής αξιολογήματα: “Ακόμα και άν έμπιστευόμαστε σήμερα τήν Κυβέρνηση, δέν ζέρουμε άν θά μπορούμε αύριο· κάθε δικαίωμα πού παραδίδουμε σήμερα, δέν θά τό πάρουμε ποτέ πίσω”¹⁹.

Άραγε, όσοι Ευρωπαίοι και άλλοι πολίτες σκέπτονται έλεύθερα και δέν δέχονται άβασάνιστα όσα “για τό καλό τους” τους σερβίρουν τά συστημικά κέντρα εξουσίας, είναι “γραφικοί” και “συνωμοσιολόγοι” ή “ψεκασμένοι”;

8. Θεολογική προσέγγιση

Η έκδοση νέων ταυτοτήτων δέν είναι μόνο ένα διοικητικό θέμα, πού άφορα τις σχέσεις του πολίτη μέ τό κράτος, αλλά και ένα θέμα μέ πνευματικές διαστάσεις, καθώς θίγει τή θρησκευτική συνείδηση πολλών χριστιανών κυρίως ως προς τις εξής παραμέτρους:

Α΄. Σύμφωνα μέ τήν ορθόδοξη διδασκαλία, τό αυτεξούσιο άποτελεϊ συστατικό στοιχείο τής ψυχοσωματικής ανθρώπινης ύπαρξης. “Αφαίρεσε τό αυτεξούσιο”, λέει ό άγιος Μάξιμος ό Όμολογητής, “και τότε ούτε εικόνα του Θεου είμαστε ούτε ψυχή νοερή και λογική· τότε στ’ αλήθεια καταστρέφεται ή ανθρώπινη φύση μας”²⁰. Η ανθρώπινη έλευθερία είναι θεόσδοτο δώρο, τό όποιο ό Θεός σέβεται άπεριόριστα, και ό άνθρωπος καλείται νά τό εκτιμήσει, νά τό διαφυλάξει μέ κάθε θυσία και νά τό αξιοποιήσει. Η Έκκλησία, ως Θεανθρώπινο Σώμα του Χριστού, είναι ό κατεξοχήν χώρος έλευθερίας, όπου ό πιστός άπολαμβάνει “τὴν έλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων του Θεου” (Ρωμ. 8:21).

Γαλουχημένοι μέ τέτοια βιώματα οι πιστοί χριστιανοί —κληρικοί, μοναχοί και λαϊκοί, μέ πρωτοστάτες τους άγίους Άρχιερείς—, συμμετείχαν πάντοτε όλόθυμα στους

16. <https://www.gov.uk/government/news/national-identity-register-destroyed-as-government-consigns-id-card-scheme-to-history>

17. <https://archive.ph/6mQtH>

<https://archive.ph/2023.09.09-104312/https://www.linkedin.com/pulse/after-switzerland-votes-against-its-digital-identity-scheme-richards/>

18. https://docs.reclaimthenet.org/cso-eidas-open_letter_2023.pdf

19. <https://www.npr.org/transcripts/265386281>

20. Όσιου Μαξίμου Όμολογητού, *Σχόλια εις τά του άγίου Διονυσίου Άρεοπαγίτου*, Δ΄, XXXIII, PG 4, 306A.

έθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες του Γένους μας. Αλλά και για κάθε κοινωνικό ζήτημα, πού θίγει τις ανθρώπινες ελευθερίες, δέν μπορεί νά μήν έχει λόγο ή Έκκλησία, αφού από τή φύση Της ως φιλόστοργη Μητέρα ἀγκαλιάζει όλες τις εκφάνσεις του ανθρώπινου βίου και εργάζεται για τήν εν Χριστώ μεταμόρφωση τής κοινωνίας.

Αξιίζει ἐδῶ νά σημειωθεί πῶς ἐκτός ἀπό τά θέματα ἐλευθερίας πού ἐγείρονται μέ τή χρήση τής νέας ταυτότητας/κάρτας και στά ὅποια ἔχει γίνει ἤδη ἀναφορά παραπάνω (κατάλυση τής ιδιωτικότητας, παραβίαση τῶν εὐαίσθητων προσωπικῶν δεδομένων, ψηφιακή ἀποθήκευση βιομετρικῶν δεδομένων ὄλων τῶν πολιτῶν κ.ἄ.), τίθεται θέμα ἐλευθερίας τής ἀνθρώπινης βούλησης και ἀπό αὐτήν καθεαυτήν τήν ἐξαναγκαστική ἀπόκτηση τής ταυτότητας/κάρτας. Στήν ἔκθεση τοῦ Παγκόσμιου Οἰκονομικοῦ Φόρουμ πού προαναφέραμε, ἐπισημαίνεται σχετικά: *“Καθώς ἕνα σύστημα ταυτότητας ἐπεκτείνεται, οἱ συνέπειες τής μὴ συμμετοχῆς σέ αὐτό μπορεί νά γίνουν τόσο σοβαρές πού νά κάνουν τήν ἐγγραφή στό σύστημα οὐσιαστικά ἀναπόφευκτη... Ὄταν ἡ πρόσβαση σέ ἕνα ἀγαθό ἢ μιά ὑπηρεσία ἐξαρτᾶται ἀπό τήν κατοχή μιᾶς ταυτότητας και ἡ ταυτότητα αὐτή εἶναι εὐρέως διαδεδομένη, τά ἄτομα μπορεί νά ἐξαναγκαστοῦν ἀποτελεσματικά νά ἀποκτήσουν αὐτή τή μορφή ταυτοποίησης, ἀκόμη και ἂν δέν ὑπάρχει νομική βάση για τήν ἀπαίτησή της”*²¹.

Ὑστερα ἀπό ὅλα αὐτά, πῶς μπορεί, ἄραγε, ἕνας χριστιανός νά συναινέσει ἀδιάφορα σέ ἕνα μέτρο πού προσβάλλει κατάφωρα τό θεόσδοτο ἀγαθό τής προσωπικῆς ἐλευθερίας;

Β'. Εἶναι ἀλήθεια πῶς, χάνοντας τήν ἐλευθερία του ὁ ἄνθρωπος, χάνει και τήν ἀξία του. Ὅπως εὐστοχα παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας, *“τό νά πεῖ κανεῖς ‘ἔχασα τήν ἐλευθερία’ εἶναι τό ἴδιο μέ τό νά πεῖ ‘ἔχασα τόν ἄνθρωπο’”*²². Γι' αὐτό και ἕνα κράτος πού ψηφιοποιεῖ τούς πολίτες του, τούς ἀπαξιώνει· δέν τούς βλέπει ὡς μοναδικά και ἀνεπανάληπτα πρόσωπα αἰώνιας ἀξίας, ἀλλά ὡς ἀπρόσωπες μονάδες και *“ὑποκείμενα δεδομένων”*· δέν θέλει νά εἶναι ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, ἀλλά ἄβουλα ὄντα, εὐκόλα χειραγωγήσιμα· και δέν τούς ἀναγνωρίζει πλέον μέ τό ὄνομά τους ἀλλά μέ ἕνα νούμερο, τόν Προσωπικό τους Ἀριθμό. Παρόμοια ἀντιμετώπιση γνώρισαν τόν περασμένο αἰῶνα ἀπό θλιβερά ὀλοκληρωτικά καθεστῶτα τής Εὐρώπης ἑκατομμύρια συνάνθρωποι μας, στοιβαγμένοι στά ἀπάνθρωπα στρατόπεδα συγκεντρώσεως τῶν ναζιστῶν και τῶν μπολσεβίκων.

Αὐτή ἡ ἀριθμοποίηση και ὑποβάθμιση τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τήν ὀρθόδοξη θεολογία. Ὁ *“κατ' εἰκόνα και καθ' ὁμοίωσιν”* (Γεν. 1:26) Θεοῦ πλασμένος ἄνθρωπος εἶναι *“κεκελευσμένος θεός”*²³— ἔχει προσκληθεῖ νά γίνει κατά χάριν θεός. Καί μετά τήν ἐνσάρκωση τοῦ θείου Λόγου, γίνεται πράγματι *“θείας φύσεως κοινωνός”* (Β' Πέτρ. 1:4) κατά τό μέτρο τής πίστεως και τοῦ ἀγῶνα του. Ὅχι, δέν θά συναινέσουμε ποτέ νά καταντήσῃ ὁ ἄνθρωπος *“ἕνα σταμπαρισμένο βόδι στόν παγκόσμιο στάβλο”*.

Τό ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ, ἄλλωστε, ἔχει μία ἱερότητα και φανερόναι τήν πνευματική του καταγωγή. Γιατί τό ἔλαβε τήν ἡμέρα πού, μέ τή βάπτισή του, ἔγινε υἱός Θεοῦ· και ἀπό τότε μέσα στή μυστηριακή ζωή τής Ἐκκλησίας ὁ ἴδιος ὁ Χριστός πάντοτε τόν *“καλεῖ κατ' ὄνομα”* (Ἰω. 10:3).

Γ'. Καθώς στίς μέρες μας τό μυστήριο τής ἀνομίας κορυφώνεται, οἱ πιστοί παρατηροῦν μέ ἐγρήγορση, νηφαλιότητα και εἰρήνη τά σύγχρονα γεγονότα και προβληματίζονται μήπως αὐτά παραπέμπουν στά *“σημεῖα τῶν καιρῶν”* (Ματθ. 16:3), μήπως αὐτά μᾶς ὀδηγοῦν προδιαγεγραμμένα σ' ἕνα ὀλοκληρωτικό σύστημα, παρόμοιο μέ ἐκεῖνο πού περιγράφεται στήν Ἀποκάλυψη, ὅπου κανεῖς δέν θά μπορεί νά ἀγοράζει ἢ νά πωλεῖ ὅτιδήποτε, *“εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ”* (Ἀποκ. 13:17)...

Ὁ πιστός λαός τής πατρίδος μας εἶναι, ἐπίσης, διαποτισμένος μέ ὅσα σχετικά παρέδωσε ὁ ἀγαπημένος του ἅγιος, ὁ ὁσιος Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης, σέ ἰδιόχειρο σημείωμά του, πού συνέταξε

21. https://www3.weforum.org/docs/WEF_Reimagining_Digital_ID_2023.pdf

22. Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*, Λόγος Ε', PG 150, 638C.

23. Ἁγίου Γρηγορίου Θεολόγου, *Εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον*, PG 36, 560.

τό 1987: “...Πίσω λοιπόν και από τό τέλειο σύστημα ‘κάρτας εξυπηρετήσεως’ ασφάλειας κομπιούτερ, κρύβεται ή παγκόσμια δικτατορία, ή σκλαβιά τοῦ ἀντιχρίστου... Μετά λοιπόν από τήν κάρτα και τήν ταυτότητα, ‘τό φακέλωμα’, γιά νά προχωρήσουν πονηρά στό σφράγισμα, θά λένε συνέχεια στήν τηλεόραση, ὅτι πῆρε κάποιος τήν κάρτα τοῦ δεινά, και τοῦ σήκωσε τά χρήματα από τήν τράπεζα. Από τήν ἄλλη μεριά θά διαφημίζουν τό ‘τέλειο σύστημα’, τό σφράγισμα στό χέρι ἢ στό μέτωπο μέ ἀκτίνες λέιζερ, πού δέν θά διακρίνεται ἐξωτερικά, μέ τό 666 τό ὄνομα τοῦ ἀντιχρίστου”.

Ἄν μελετήσει κανείς προσεκτικά τά παραπάνω κείμενα, ἄν ἀναλογιστεῖ τήν τρομακτική δύναμη καταστολῆς, πού μπορεῖ νά ἐξασφαλίσει ή ἠλεκτρονική ταυτότητα σ’ ἕναν αὐριανό παγκόσμιο αὐταρχικό κυβερνήτη, ἄν, ἐπίσης, σκεφθεῖ κανείς πόσο εὐκολο εἶναι νά ἐπιβληθεῖ μελλοντικά ή προσθήκη τοῦ δυσώνυμου ἀριθμοῦ τῆς Ἀποκάλυψης στό microchip τῶν ταυτοτήτων, και ἄν, τέλος, κάποτε ξεκινήσει ή μαζική ἐμφύτευση microchips ταυτοποίησης σέ ἀνθρώπους (ἤδη αὐτό ξεκίνησε στό ἐξωτερικό πρὶν ἀπό ἄρκετά χρόνια, π.χ. σέ ἐργαζόμενους διαφόρων ἐταιρειῶν κ.ά.), καταλαβαίνει τότε ὅτι βρισκόμαστε ἤδη σέ μιὰ νέα προδρομική περίοδο τοῦ ἀντιχρίστου.

Ὁ ἀντίχριστος, ὅταν ὁ Παντοκράτωρ Κύριος ἐπιτρέψει τήν ἔλευσή του στή γῆ, θά στηριζέται τό καταστροφικό του ἔργο σέ δύο ἤδη ἐξελισσόμενες παγκοσμίως πραγματικότητες: α) στήν πλήρη ἠθική ἐξαχρείωση τῶν ἀνθρώπων και β) στήν ὑπαρξη ἑνός ὀλοκληρωτικοῦ συστήματος, παρόμοιου μέ ἐκεῖνο στό ὁποῖο φαίνεται νά μᾶς ὀδηγεῖ ή παγκόσμια ψηφιακή διακυβέρνηση.

Γι’ αὐτό και ὁ πιστός διακατέχεται ἀπό τήν “καλή ἀνησυχία” και στέκεται πολύ διστακτικά ἀπέναντι στήν παραλαβή τῆς νέας ταυτότητας.

9. Οἱ ἀντιδράσεις τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας

Από τότε πού ἄρχισε νά ξετυλίγεται ή ἱστορία τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων, ή Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διατύπωνε ἐπανειλημμένα μέ τρόπο κρυστάλλινο και ὁμολογιακό τίς ἐπιφυλάξεις της.

Τό 1993 τόνιζε ὅτι “...ὕπάρχει ή δυνατότης μιᾶς ἐφιαλτικῆς ἀπειλῆς κατά τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ Πολίτου...” (Ἀνακοινωθέν Δ.Ι.Σ., προεδρεύοντος τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ).

Τό 1997 ἀπηύθυνε “ἔκκληση στήν Κυβέρνηση ...νά μεριμνήσει γιά τήν κατά τό δυνατόν καλύτερη προστασία τοῦ ἀτόμου ἀπό τήν ἠλεκτρονική ἐπεξεργασία δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρα”.

Τό 1998 “διακηρύσσει και ὑποστηρίζει τήν ἀνάγκη διασφαλίσεως τῆς προστασίας τῆς προσωπικότητας, τῆς ἰδιωτικῆς και οἰκογενειακῆς ζωῆς και τοῦ ἀπορρήτου τῆς ἐπικοινωνίας”.

Τό 2000, στή μεγαλειώδη λαοσύναξη τῆς Ἀθήνας γιά τό θέμα τῶν ταυτοτήτων, ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, περιστοιχιζόμενος ἀπό ὅλα σχεδόν τά μέλη τῆς Ἱεραρχίας, δήλωνε κατηγορηματικά: “Ἡ Ἐκκλησία δέν ἐνδιαφέρεται μόνο γιά τό θρήσκευμα τῶν νέων ταυτοτήτων. Ἐνδιαφέρεται και γιά τό ἠλεκτρονικό φακέλωμα, ἐνδιαφέρεται γιά τό 666, ἐνδιαφέρεται και γιά τόν ΕΚΑΜ (τόν τότε Προσωπικό Ἀριθμό). ὅλα αὐτά περιορίζουν τήν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου και συνιστοῦν βάνουση προσβολή ἀπέναντι στά ἀτομικά δικαιώματα”.

Τέλος, τό 2010 σέ σχετικό Ἀνακοινωθέν τῆς Δ.Ι.Σ. (προεδρεύοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου) τόνιζεται: Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑποχρεωμένη νά διαφυλάττει τήν ἐλευθερία τοῦ προσώπου και νά ὑπερασπίζεται τήν ἀκεραιότητα τῆς πίστεως. Γι’ αὐτό: α) Ἡ ‘Κάρτα τοῦ Πολίτη’ δέν πρέπει νά περιέχει κατ’ οὐδένα τρόπο, ἐμφανῆ ἢ ἀφανῆ, τόν ἀριθμό ‘666’. β) Ἐπίσης κατ’ οὐδένα τρόπο πρέπει μέ αὐτή νά παραβιάζονται οἱ προσωπικές ἐλευθερίες”.

Ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ ἀναμένει και σήμερα τήν τελική τοποθέτηση τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, ή ὁποία, ὅπως ἔχει ἤδη ἀνακοινώσει, θά διαβουλευθεῖ γιά τό θέμα τῶν ταυτοτήτων σέ μελλοντική ἔκτακτη συνοδική σύγκληση. Ὁ πιστός λαός ἀγωνιᾷ και εὐελπιστεῖ νά ἀκούσει και σήμερα ἀπό

τούς πνευματικούς του ποιμένες, όπως και τις προηγούμενες δεκαετίες, λόγο πατερικό, κρυστάλλινο και καθοδηγητικό.

10. Επίλογος

Τά σύγχρονα έπιτεύγματα στον χώρο της ψηφιακής τεχνολογίας φανερώνουν τό μεγαλειό του ανθρώπου, συνάμα όμως καταδεικνύουν και την τραγικότητά του, όταν, αὐτονομημένος ό ίδιος από τον Θεό, τά καταχράται και δέν τά χρησιμοποιεί για τό καλό του αλλά για την αὐτοκαταστροφή του.

Γνωρίζουμε ότι στις μέρες μας τό διεθνές πολιτικό σκηνικό τό διαμορφώνουν οι παγκόσμιες αγορές, έρήμην των λαών. Και γνωρίζουμε, επίσης, ότι αυτές οι αγορές δέν στηρίζονται σε ήθικες αξίες ή αρχές, παρά μόνο σε οικονομικά συμφέροντα ή άλλες επιδιώξεις. Γι' αυτό και δέν είναι λίγοι οι πολίτες πού εύλογα άνησυχούν ότι ή τεράστια δύναμη της ψηφιακής πληροφορίας θά χρησιμοποιηθεί μελλοντικά για την περιστολή των προσωπικών τους ελευθεριών, για τον άσφυκτικό έλεγχο της ιδιωτικής τους ζωής και για τή σταδιακή έδραίωση ενός παγκόσμιου όλοκληρωτικού συστήματος. Ένα τέτοιο τυραννικό σύστημα θά χρησιμοποιήσει κάποτε ως ύποδομή και ό άναμενόμενος —σύμφωνα μέ την προφητεία της Αποκάλυψης— αντίχριστος, προκειμένου νά επιβάλει την παγκόσμια κυριαρχία του.

Έπειδή ή ελευθερία άποτελεί υπέρτατο και άδιαπραγμάτευτο αγαθό, επειδή οι δημοκρατικές αξίες συνιστούν θεμελιώδη στοιχεία μιās ύγιους κοινωνίας, και επειδή, τέλος, δέν έπιθυμούμε ούτε στό έλάχιστο νά ύποβοηθήσουμε την έπιβολή όποιασδήποτε τυραννικής έξουσίας, δηλώνουμε, ως ταπεινοί μοναχοί της Αγίας Έκκλησίας του Χριστού και ως ελεύθεροι Έλληνες πολίτες, ότι διαφωνούμε και είμαστε αντίθετοι μέ τον ύποχρεωτικό χαρακτήρα της ήλεκτρονικής ταυτότητας/κάρτας και του Προσωπικού Αριθμού και ζητούμε νά καταστεί προαιρετική ή λήψη τους. Επίσης, διαφωνούμε μέ τή μεθοδευμένη κατάργηση των μετρητών και την έξελισσόμενη ένοποίηση των βάσεων δεδομένων πού άφορούν τά προσωπικά στοιχεία των Έλλήνων πολιτών. Όλα αυτά άλληλένδετα –κατάργηση μετρητών, ένοποιημένες βάσεις δεδομένων, Προσωπικός Αριθμός, ήλεκτρονική ταυτότητα/κάρτα– οδηγούν άναπόδραστα στον πλήρη έλεγχο των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων των πολιτών.

Η Πολιτεία, πιστή στις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και σεβόμενη την ελευθερία όλων άνεξαιρέτως των πολιτών, όφείλει νά διατηρεί πάντοτε έναλλακτικούς τρόπους ταυτοποίησης και πρόσβασης σε ύπηρεσίες ή αγαθά. Σε κάθε περίπτωση όφείλει, επίσης, νά προστατεύει τους πολίτες άποτελεσματικά από την κατάχρηση της ψηφιακής πληροφορίας, διασφαλίζοντας ούσιαστικά την ιδιωτικότητά τους και όλα τά άτομικά τους δικαιώματα και τις ελευθερίες.

Υπ' αυτό τό πρίσμα, εύελπιστούμε ότι ή Έλληνική Κυβέρνηση θά άφουγκρασθεί τις εύλογες άνησυχίες μας, όπως αυτές εκτίθενται στό παρόν κείμενο, θά μάς εισακούσει και δέν θά προβεί σε περιορισμό των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ελευθεριών μας μέ την έπικείμενη έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος για τον Προσωπικό Αριθμό. Αντίθετα, θέλουμε νά πιστεύουμε ότι μέ δημοκρατική διάθεση θά προβεί στις άναγκαίες νομοτεχνικές διορθωτικές κινήσεις, ώστε νά γίνουν σεβαστές οι τεκμηριωμένες θέσεις μας. Στην άπευκταία όμως περίπτωση πού στό έκδοθησόμενο Προεδρικό Διάταγμα οι θέσεις μας θά άγνοηθούν, θά επανέλθουμε μέ νέα ανακοίνωση-τοποθέτηση, στην όποία θά περιγράψουμε την περαιτέρω στάση μας, στάση θεμελιωμένη στα δικαιώματα πού παρέχει τό Σύνταγμα της πατρίδος μας σε κάθε Έλληνα πολίτη.

Τέλος, συνιστούμε στους πιστούς άδελφούς μας πού άγωνίζονται στον κόσμο νά μη βιαστούν νά παραλάβουν τις νέες ταυτότητες και τον Προσωπικό Αριθμό, αλλά νά έξαντλήσουν

ὄλα τὰ διαθέσιμα χρονικά περιθώρια. Παράλληλα, ἄς διαμαρτυρηθοῦν μέ κάθε πρόσφορο καί νόμιμο μέσο, μέ συντονισμένες κινήσεις καί παρεμβάσεις, προκειμένου ἢ παραλαβή τους νά καταστῆ προαιρετική. Ἐπιπλέον, ὅσον ἀφορᾷ τήν ἀπόδειξη τῆς ταυτοπροσωπίας τους, ἄς χρησιμοποιοῦν τά συμβατικά μέσα ταυτοποίησης, ἀποφεύγοντας τά ἀντίστοιχα ψηφιακά (π.χ. ἔξυπνες ἐφαρμογές τύπου Gov.gr Wallet), γνωρίζοντας πῶς ἰσχύουν καί τά ἐξῆς:

1) Σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ νόμου 3731/2008 (ἄρθρ. 25) οἱ ὑπηρεσίες, γιά τήν διεκπεραίωση διοικητικῶν διαδικασιῶν, ὑποχρεοῦνται νά ἀποδέχονται ὡς μέσο ταυτοποίησης καί τό διαβατήριό ἢ τήν ἄδεια ὁδήγησης.

2) Σύμφωνα μέ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (1602/2021, Δ΄ Τμήμα), ἀκόμα κι ἂν παρέλθει 15ετία ἀπό τήν ἔκδοση τῆς παλαιᾶς ταυτότητας, αὐτή θεωρεῖται ἰσχυρό ἔγγραφο καί οἱ ἀρμόδιες ὑπηρεσίες ὀφείλουν νά τή δεχθοῦν, ἐφόσον δέν συντρέχει βásiμη ἀμφιβολία γιά τή γνησιότητά της.

Ζοῦμε ἀναμφίβολα σέ ἀποκαλυπτικούς καιρούς. Γι' αὐτό ἄς μὴν ἐφησυχάζουμε. Ἄς ἀποκτήσουμε τήν “καλή ἀνησυχία” γιά ὅσα συμβαίνουν γύρω μας. Πίσω ἀπό τίς ἐπαγγελομένες εὐκολίες τῆς σύγχρονης ψηφιακῆς κοινωνίας κρύβονται τά δεσμά ἐνός ἀνελεύθερου συστήματος. Ὑπάρχει, ἄραγε, κάποιο ὄφελος ἱκανό νά ἰσοσταθμίσει τήν ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας, γιά τήν ὁποία στήν εὐλογημένη πατρίδα μας χύθηκαν ποταμοί αἱμάτων;

Ἡ ἐποχή μας ἀπαιτεῖ νά ζήσουμε δυναμικά καί αὐθεντικά τή χριστιανική μας ἰδιότητα, μέ πνευματική ἐγρήγορηση, μετάνοια καί προσευχή, ὥστε νά ἀποκτήσουμε “*νοῦν Χριστοῦ*”, γιά νά μπορούμε νά διακρίνουμε τά σημεῖα τῶν καιρῶν καί τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ὀφείλουμε νά ἐνεργοῦμε. Ἄς καλλιεργοῦμε τό μαρτυρικό καί ἀσκητικό φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἄς μάθουμε νά χρησιμοποιοῦμε τά ἠλεκτρονικά μέσα μέ ἐγκράτεια, σύνεση καί διάκριση. Καί τέλος, ἄς ἐτοιμαζόμαστε νά θυσιάσουμε, ὅποτε χρειασθεῖ, ὄχι μόνο τίς ἀνέσεις τοῦ ψηφιακοῦ κόσμου, ἀλλά καί τήν ἴδια μας τή ζωή, προκειμένου νά ὁμολογήσουμε τήν πιστότητά μας στόν Τριαδικό Θεό.

Ἡ ζωή ὀλόκληρου τοῦ κόσμου καί τοῦ κάθε ἀνθρώπου χωριστά βρίσκεται στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Αὐτός, πού φροντίζει καθημερινά τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ καί τά κρίνα τοῦ ἀγροῦ, δέν παύει νά σκεπάζει φιλόστοργα μέ τήν ἀγαθή Του πρόνοια καί ὄλα τά δικά Του παιδιά. Αὐτός, εἶναι βέβαιο, ὅτι καί στήν παρούσα περίσταση καί σέ κάθε ἄλλη ἐπερχόμενη δυσκολία “*οὐκ ἔάσει ἡμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δυνάμεθα, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καί τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ἡμᾶς ὑπενεγκεῖν*” (πρβλ. Α΄ Κορ. 10:13).

ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξηροποτάμου
Ἀρχιμανδρίτης Ἰωσήφ καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δοχειαρίου
Ἀρχιμανδρίτης Ἀμφιλόχιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου
Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου
Ἀρχιμανδρίτης Νικόδημος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κωνσταμονίτου
Ἀρχιμανδρίτης Χαράλαμπος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μολυβδοσκεπάστου Κονίτσης
Ἀρχιμανδρίτης Ἀρσένιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Γηρομερίου
Θεσπρωτίας
Ἀρχιμανδρίτης Μεθόδιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως Δρυοβούνου Κοζάνης
Ἀρχιμανδρίτης Στέφανος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως Σοχοῦ Λαγκαδᾶ
Ἀρχιμανδρίτης Ἰωαννίκιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γενεθλίου Θεοτόκου Καλλίπετρας Βεροίας
Ἀρχιμανδρίτης Παλαμᾶς καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου Ὠρωποῦ
Ἀρχιμανδρίτης Μωϋσῆς καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου Πυργετοῦ
Λαρίσης
Ἀρχιμανδρίτης Εἰρηναῖος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου
Ὀσίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου Ὁρμυλίας Χαλκιδικῆς
Ἀρχιμανδρίτης Συνέσιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου
Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσσου Πευκοχωρίου Χαλκιδικῆς
Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου
Παντοκράτορος καί Ἁγίας Σκέπης Μελισσοχωρίου Ὁραιοκάστρου
Ἀρχιμανδρίτης Ἀντώνιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος Γατζέας Βόλου
Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου
Παιονίας Κιλκίς
Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μακαριωτίσσης Δόμβραιναις Θήβας
Ἀρχιμανδρίτης Θεοδόσιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Λαγκάδας Πάρου
Ἀρχιμανδρίτης Μελέτιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάρδας Πάρου
Ἀρχιμανδρίτης Νικόδημος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Σιαμάδων Καλαμπάκας
Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Ἄνδρου
Ἀρχιμανδρίτης Δωρόθεος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου Στομίου Κονίτισης
Ἀρχιμανδρίτης Κοσμάς καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου Ἐράτουρας
Ἀρχιμανδρίτης Νικηφόρος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου Ζακύνθου
Ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Θαψανῶν Πάρου
Μακρίνα μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Προεστῶσα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Πυργετοῦ Λαρίσης, Μετοχίου
Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικοδήμου, Χριστονύμφη μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ
ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως Μουτσιάλης Σκήτης Βεροίας
Πορταίτισσα μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰσοδίων Ὁσσης Λαγκαδᾶ
Γαλήνη μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Τιμίου Προδρόμου Μεταμορφώσεως
Χαλκιδικῆς
Μαριάμ μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Λαυρεντίου Πηλίου
Μαριάμ μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Θάσου
Ἐφραιμία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας Πορταριᾶς Βόλου
Θεοφανῶ μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου «Παναγία Ἄξιόν Ἔστιν» Μεσαίου
Ὠραιοκάστρου
Εὐφημία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγιούλας Ναούσης
Κασσιανή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου ἁγίου Γεωργίου Ἀνύδρου
Ἰωάννα μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γοργοῦπηκόου Μάνδρας Ἀττικῆς
Φεβρωνία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Ἁγίας Τριάδος -Ἁγίου Νεκταρίου
Αἰγίνης
Τιμοθέη μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἠσυχαστηρίου Τιμίου Σταυροῦ Μαυροῦ Κορινθίας
Ἰλαρία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Πάντων Σπετσῶν
Μαγδαληνή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος Ἐδέσσης
Πορφυρία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος Σωτήρος Χριστοῦ Κερκύρας
Εὐφημία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Σγουράδων Κερκύρας
Φωτεινή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς (Κλειβωκάς) Γορτυνίας
Σεραφειμία μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ἡ Καθηγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἠσυχαστηρίου Παναγίας Ἐλευθερώτριας Ζακύνθου
Μαγδαληνή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Βάχλιας Γορτυνίας,
Ἀρχιμανδρίτης Ἱερώνυμος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Στεφάνου Ἁγίων Μετεώρων,
Χριστονύμφη μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Ἠσυχαστηρίου Ἀναστάσιος Χριστοῦ Πειραιῶς,
Ἀρχιμανδρίτης Μεθόδιος καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλιοῦ Ζάχολης Κορινθίας,
Μαγδαληνή μοναχή καί αἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί